

Duhovnik bodi dolžen storiti gotove predpisane bogeslužne posle v cerkvi in na pokopališču, to pa za vse vernike enakomerno, za bogatine tako, kakor za berače!

Pisec teh vrst je imel priložnost opazovati pri pogrebu nekega bogatina, kako so popevali in obračali svoje oči duhovniki. Voditelj celega konduktgovoril je dobre pol ure ob odprttem grobu, proslavlajoč življenje umrlega. In to vse zavoljo plačila!

In ravno eden izmed istih duhovnikov je pokopal par ur pozneje siromaka. Tukaj ni bilo popevanja, tukaj ni bilo molitve, ne, „velečastiti“ gospod je stopal pred krsto (trugo), kakor da bi šel na sprehod, spominjajoč se o dnevnih dogodkih s svojim mežnarjem! In to vse, ker tukaj pogreb ni ničesar nesel!

Berač, ki si ne more plačati maše, križevega pota in pogreba, — po cerkvenih naukah samih ne pride zato v pekel, ker je ubog!

Opraviti pa bilo treba slovesnosti po cerkvah, ki si jih ljudje posebej plačujejo, kakor da bi si zamogli kupiti odpuščenje svojih grehov!

Božja služba naj bo za vse enaka, kakor smo vsi njegove stvarice. — Katoliška cerkev sama uči, da je plačilo za mašo ali križev pot darilo, dano dotičnemu duhovniku in zato je slovesen doktor bogoslovja (dr. Gregorec) javno pisal, da kdor plačuje in ustanavlja sv. maše, je dobrotnik župnikov, toraj ne dobrotnik svoje duše, katero Bog že itak sam v brezkončni svoji pravičnosti sodi, kakor si je zaslužila.

Župnik sprejemle toraj s plačilom maš darila v svojem uradu, greši toraj zoper postave, ki veljajo za druge javne uslužbence in uradnike, kateri se

kaznujejo z ječo in z odpravo iz službe, ako bi tacega storijo.

Ko se bode razpravljalo v državnem zboru v zvišanju duhovniških plač, naj se za to prepovedečim mati plačilo za maše in druge cerkvene opravilo d prid posameznikom!

Naj se pregleda in prenaredi tudi točka prepričavljene o zapuščinskih obravnavah v tem smislu, naj bodo za tekoče maše, mašne ustanove, križev pote itd., itd. neveljavna in da se dotični sporazneski pustijo dedičem, ako to dediči zahtevajo, pa ne, naj pripadajo taka volila občinski u božnje. To še zato, ker imajo v starih bogatejših farah takole ustanovljenih maš, da jih navadno župnik nitodobri ne more, vendar pa jemlje naprej še denar za mki se tam, kjer bi se morale opraviti, niti brati morejo. Mnogokrat se take maše sploh nikjer ne reje in verno, nevedno ljudstvo je za svoj denar emu ravnost ogoljufano. V mnogih farah so se stvarno slabo plačane ustanove združile v eno, večjo, krovno plačano. Ako je tako bilo dovoljeno opraviti plesne male mašne ustanove, opraviti se smejo ih in za nje namenjeni denar, ki ni po krščansku toliškem nauku samem ničesar drugega, ko dobri župnikom, porabiti za omenjeno zvišanje duhovniških plač. Pri nekaterih cerkvah nakopičene denarje bo tudi z ostrom očesom presoditi, zakaj so prav za to namenjeni in našlo se bo dosti denarja za primanj plače ubogim duhovnikom. Ako pa se denar zplača, dolžnost ima država kakor vsak poštovanec gledati, da se plačnik ne varja, da bi plačeval za dovoljne reči in delo, katerega plačanec ne razstori!

Spoloh pa ako si ogledamo povrh še običaj

bil — »en fein gospod«. Zmiraj vesel, dobrosrčen, sicer lahkomisljen, toda ker se ni vtikal v politiko, ga je če vse in vse ga je rado imelo.

Ta kaplan je bil že izza mladih dneh prisežen sovra — mačjega plemena. Ni čudo toraj, da je srpo gledal na pošast pri mizi, katera je sedela tik njega še povrh pri oti Tuhtal in tuhtal je kako bi zamogel spraviti črno mačjo sast ob njeno veljavo.

Na posled jo je vendar iztuhtal in čakal je samo pod priložnosti, da svoj sklep izvrši.

Prigodilo se je, da je moral gospod župnik Kešnec pred svojega prezvišenega nadpastirja. Župnik je bil tam že časa zadružan, kakor si je s prvice mislil.

Pred svojim odhodom naročil je še strogo svoji kuhanj pazi na mačka in naj mu streže ravno tako uljudno kot kaplanu. To še je kaplana bolj razkačilo. Ko župnik oti porabi kaplan takoj to priložnost, poišče si primerno palico in njo shrani za križ, kateri je visel v kotu nad mizo, pri katerem so navadno obedovali maček, kaplan in župnik.

Ko prinese kuharica kosilo na mizo, bil je maček na svojem prostoru in je mijavkal tako nestrplno, da kaplanu ni bilo mogoče odmoliti svoje molitve. Sveta jeza po kaplana in ko je kuharica odišla v kuhinjo, zgrabi maček vrat, obrne ga proti križu, potegne raz križa iz kota pri palico in potem je mačka takoj »nabiksal«, da je bilo jo posled ga vrže v steno, da se je od nje kar odbil. Maček pobegnil seveda takoj skozi okno na plano, a kaplanu nikdar tako obed dišal, kakor tokrat.

Vse dni, kar ni bilo župnika doma, se ni upal tudi čak v bližino farovža. Ko se je župnik povrnil, prišel je

Župnikov maček.

Ker ste v zadnji ševilki zaslišali povest od župnikovega psa, hočem Vam danes dragi bralci pripovedovati od župnikovega mačka.

V lepi fari Mardač nekje na Slovenskem živel je svoje dni župnik po imenu Kešnec. Bil je to mož srednje velike postave in čisto drugačne zunajnosti, kakor so navadno naši maziljeni božji. Pri njem nisi zapazil tistega pokopališča kurjih pečenk, katero navadno gladi črne hlačice in črne suknjice gospodov iz farovža, ne, on je bil gladek, kakor deska in suh, kakor poper. Na njegovi glavi ni bilo lasa in nehote se ti je vsilila misel, ko si ga opazoval, kako vendar je mogočno, da je večni stvarnik ravno temu pastirju duševnih ovčic nataknil resno podobo minljivosti tega sveta med tem ko pa župnik odira svoje farane, kakor da bi mislil na veke živeti. Župnik ni privoščil ničesar niti ne sebi niti ne drugim, a mošnje svojih podložnih ovčic je trgal, kakor trga volk nedolžna jagnjeta.

Edina stvar, na kateri je počivalo z veseljem župnikovo globoko, nemirno oko, je bil veliki črni maček, kateri je z župnikom in s kaplanom vedno pri eni in isti mizi obedoval.

Vsi kaplančki so imeli to črno mrcino strašno na piki, a nobeden si ni vedel pomagati, noben ni mogel odstraniti mačka, ker se je vsaki župnika bal, kakor pekla. In tako je odhaljal en kaplan za drugim, vsak goječ strastno jezo v srcu na župnika in njegovega mačka. A maček je ostal, kje je bil.

Toda prinesla je usoda v to faro tudi kaplana, kateri je

z bircem ali berinjo, je ta naravnost za duhovski stan celo sramotilna. Kaj bi si mislil kdo, ako bi šel na primer sodnik ali pa uradnik okrajnega glavarstva, rečimo celo okrajni glavar sam od ene kmečke koče do druge beračit žita, jajc, klobas, krme in druga? Temu je to prepovedano, beračenje je itak po postavi prepovedano, a vendar hodijo naši duhovniki ali pa njih uslužbenci ob končani vsaki žetvi in vsaki trgovini — beračit od ene koče do druge!

Toraj naj se jim da pošteno plačilo, a to beračenje, te plačane molitve, ta darila župnikom naj nehajo, potem bode stal duhovnik tudi na višjem stališču, vse ga bode bolj čislalo in spoštovalo, kar bode gotovo tudi v prid svete naše vere.

Toda tudi od druge strani je zanimivo, da si ogledamo predlog, za zboljšanje duhovniških plač!

Da, še enkrat povdarjam, mi nismo proti temu predlogu, ne, Bog ne daj, mi smo iz navedenih vzrokov celo za njega in to v prid vsem tistim duhovnikom, katerim je vera zares sveta stvar in kateri ne morejo tako spolnovati svojih dolžnosti, kakor bi jih spolnovali, ako bi imeli dohodke, kateri bi bili njihovemu dolgotrajnemu študiranju primerni.

Vse za svoje agente!

Ko se je stavil svoj čas v štajerski deželnemu zbornici predlog, naj bi se kmečki delavci oskrbeli, tedaj so takoj nasprotovali slovenski deželnemu poslanci in hofrat in dohtar Ploj je bil eden izmed prvih, ki je govoril proti dotičnemu predlogu.

Prepričani smo, da ne bode hofrat Ploj nasprotoval v državni zbornici nikdar in nikdar, ko se bode razpravljal glede povikšanja plač njegovih volilnih agentov, vseh tistih duhovnikov, ki so za časa deželnno

maček v bližino farovža in o poldan je sedel, kakor da se ne bi bilo nič prigodilo zopet za mizo na svojem starem prostoru. In župnik ga je gladil in miloval.

Ko župnik in kaplan odmolita, osrči se kaplan in reče: »Gospod župnik, jaz nočem jesti, dokler sedi ta črna grdoba za mizo!« »To ni grdoba«, zakriči župnik in srpo pogleda kaplana, »to je moj mucek!« — »To ni vaš mucek«, odreže se na to možato kaplan, to je sam peklenček v mačkinji podobi! Skusite in sežite na podobo križa, kakor sem to jaz slučajno storil pred par dnevi, ko vas ni bilo doma in videli boste, koga ste redili na svojih prsih in pri svoji mizi!«

Na te besede pogleda župnik svojega mačka, kateri se je zares vedel tokrat nekako čudno, potem vstane in njegova suha ruka potaplje po križu.

Maček to opazi in začne mijavkati in pihati, misleč da župnik sega po palici in boječ se, da bi se mu taka zagodla, kakor par dni poprej od kaplana. Na to skoči preko mize in divja po sobi, dokler ne potere na oknu šipe in ne pobegne na piano.

Gospod župnik in njegov mucek sta zašla v dobro nastavljene zanjke. »Ooooo!« stokal je župnik, zakaj njegov ljubljeneč je bil seveda vsled tega prizora zgubljen na veke.

Še tisto uro je dobil mežnar strogi župnikov ukaz mačka spraviti v bližnjo hosto in tam tega poslanca pekla ugonobiti in poriniti v krtovo deželo.

Gospod župnik Kešneseb pa se je zaobljubil, da bode za tako srečno rešitev iz rok samega živega peklenčeka postavil cerkev. In spomočjo njegovih farnih ovčie je to obljubo tudi izpolnil. Gospod kaplan se sedaj hodi vesel po svetu, mačka pa vsacega od tega dne ljubi, samo tistega ne, ki mu ga je treba dreti v jutro po kakšni veselicici.

in državnozborskih volitev pozabili na cerkev in vero in agitirali na vse kriplje samo za svojega dohtarja-hofrata, dobro vedoč, da on ne bode v zbornicah pozabil na svoje agente!

Seveda v zbornici so navadno gluha ušesa, ko se prosi za zboljšanje stanja za druge stanove, delavce, kmete in učitelje, ko pa sproži kaki farški podrepnik misel, naj bi se pomagalo — dolgosuknežem, volilnim agentom klerikalnih poslancev, potem je vse kar na mah zavzeto za nje!

In pridni, delavni so bili ti agenti za časa volitev! Vpili so, da se gre za vero, za narodnost! Najbolj zabita butica mora izprevideti, da se je šlo duhovnikom samo za to, da dobe v državni zbornici take poslance, ki jim bodo, ako bode treba v vsakem oziru ustregli.

Denar je Bog duhovštine in kdor pomaga duhovniku do denarja, ta je pravi katoličan, ta je mož po božji volji!

Sveta nebesa so naš cilj, vpijejo duhovniki, mislijo si pa: Denar in pa gospodarstva so pa tista nebesa za nas!

Mi pravimo: Kdor ne izprevidi iz postopanja naših nekaterih duhovnikov, kam zapeljuje tiste, ki jim vse verjamejo, ta je slep, ta je gluh! Kdor pa tega ne sprevidi, da so skoraj vsi slovenski deželnini in državni poslanci takorekoč — hlapci svojih črnih agentov, da gredo za nje skozi ogenj in vodo, ta je zares neumen, temu ni za pomagati.

Da, še enkrat povdarjam, da privoščimo duhovnikom zboljšanje njihovih plačil, a javno pa tukaj pribijemo, da je naravnost zopet škandal in jako značilno, kako se zanimajo dragi nam slovenski kmet, ravno tvoji poslanci za svoje zveste, črne agente!

Kmet, to naj bode zopet kažipot, kateri te naj vodi pri prihodnjih volitvah bodisi v deželno, bodisi v državno zbornico po pravi poti!

Voli svoje može, ne pa tiste, ki bodejo bolj skrbeli za svoje volilne agente, kakor za tebe!

Ako pa zahteva župnik ali pa kaplan od tebe, da bi mu moral plačati za krst, za poroke, za maše, molitve, in druga cerkvena opravila še povrh z lastnim svojim denarjem, ako pride k tebi njegov nosač ali berač, potem mu reči, ne, ne, jaz ne dam ničesar, jaz nočem nadalje skrbeti za Vas, ker se Vam bodejo itak plače povikšale, ker itak za Vas skrbijo dovolj tisti, za katere ste pri zadnjih volitvah tako pridno skrbeli kot — volilni agenti!

Veliki knez Sergius umorjen.

Zopet nova, strašanska vest prihaja iz Rusije. Veliki knez Sergius, stric sedajnega ruskega carja, je bil dne 17. p. m. umorjen. Veliki knez Sergius je